

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

RA N'TËDI HA DI NJA N'TËXÄ TS'U'TABI NUUA HAI HYUNTHE.

NA NZEGI YOMAHOKI N'TÜDI BU JA RA TSUKUÄ TS'U'TABI, NA 30 RA ZÄNA JULIO NGE RA JEYA 2018.

N'tëdi bi thorpu ja ra tsukua ts'u'tabi nonxi ra pa 'rate ma yoho zäna diciembre ge na jeya 2014.

DÄTS'U'TABI NUUA HAI HYUNTHE

NU RA MUDI TS'EDI TS'U'TABI

JOSÉ FRANCISCO OLVERA RUIZ, DÄ TS'U'TABI NUUA HYUNTHE, GE DI MANDA SEHE 'NE BUNMANHO NUUA HYUNTHE, GA'THO YA JÄ'I DÄ BÄDI .

GE RA LXII MANDA BU JA NUUA MAKÄ MUNTS'Ä MFA~~X~~Ä TS'U'TABI HNINI HYUNTHE, XTÄ BËNGA XÄ NHO NGE GÄ XI'ÄHU:

NTS'ANNI 'BEDE. 398

BI HYOKI RA N'TËDI HA DI NJA RA NGUNZE'MI N'TËXÄ TS'U'TABI NUUA HAI HYUNTHE.

Nu'ä ra munts'ä ts'u'tabi nuua ra Hai Hyunthe di manda sehe 'ne 'bunmanho, nu'ä ra n'tëdi ge di un'ä xeki 56 'tuxeki I 'ne II Mudi Däts'ukua Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe,

I T S ' A N N I:

'BE'Ä XÄ THOGI

NA MUDI.- Na ra munts'ä 'befi bi nja na ra 'reta pa zäna diciembre ra jeya 2014, nuua ra hmü ra Munts'ä ts'u'tabi, dä 'känhme ra **Mudi ts'anni ge ra N'tëdi ha di nja ge ra N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe**, bi da ä ra Lic. José Francisco Olvera Ruiz, ge'ä ra 'be'to ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

NA YOHO.- Nu'ä ra 'bëde, bi thüxpu ja ra He'mi nu'ä rá Hmu Munts'ä Maxte Ts'u'tabi Nzäntho nge ra N'to'tä N'tëdi 'ne'u mi 'na ya Nts'anni Ts'u'tabi ko ra 'bede **125/2014**.

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

Ja nge'bu, ge dä manhme; 'ne

MA JAMANSÜ

NA MUDI.- Ge ra Munts'a maxte ts'u'tabi, ge huts'i, hange mahyoni rä fädi nu ra nts'anni jaua, di zëdi ä mamhmu ja ya xeki 2,75 'ne 77 'tuxeki II ge ra N'tëdi Ha di Nja ra mudi ts'edi ya 'yo'tä n'tëdi.

NA YOHO.- Ge nu ya xeki 47 'tuxeki I, nge ra Dä Ts'ukua Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe 'ne 124 'tuxeki I, nge ra N'tëdi ge o'tu ya maxte 'yo'tä n'tëdi, di unna ts'edi ä ra Dä Ts'u'tabi, pa dä du'mi ya N'tëdi 'ne ya Nts'anna nhma, ge na mudi nts'anna hñä pa ma äts'i, ge'bu juadi 'be'ä n'tadi bu ja ra N'tëdi.

NA HÑU.- Ge nugahe di 'yohebu ra Mudi Munts'ä 'Befi Ts'u'tabi Zäntho 'ne ya Hñä Ts'u'tabi, nu'ä ra nts'anni mambu ge'ä di mbenhme, nu'ä ma ge ra Hai Hyunthe, 'na pa ngu 'na pa di mpadi mahyoni nge dä n'to'ta na ra n'tëdi pa nu ya pa jabu, jäna nge'ä ja nts'edi dä ma thuts'i ma 'na'yo ya n'tëdi jaua Hai Hyunthe.

NA GOHO.- Nu'ä ja ra Hai Hyunthe na nge'ä ra Nts'anni nuua ra Nhyan ya N'tëxa Ts'u'tabi xtä nuhe te'bu xä mpadi 'ne xä n'tünna mfats'i ts'u'tabi bu ya jä'i ge ja ya N'tëdi Hokjä'i ja nge di mpefi 'ne di munts'i bämhyä, pa dä nthoni ya hogä hñä ge dä za dä mba ma padi ya ts'u'tabi u ya jä'i

NA KU'TA.- Nu'ä ra hai Hyunthe xä thogi 21 njeya xä mba ma padi ya hñä ts'u'tabi nge N'tëxa ze'mi, ge'bu mi ma nts'anni ä ra Nguze'mi N'tëxä ts'u'tabi nu'bu mi nts'anni ja ya mpadi hñä nubu ja Dä Tsukuä Ts'u'tabi Hai Hyunthe nu'ä 6 ra zäna septiembre 1993, nu'ä di hoki ya nts'anni nge di nja ya hñä ts'u'tabi nu'ä di 'tëts'i.

Nu'ä ra Nts'anna Hñä nge ra pa 14 zäna noviembre ra jeya 1995 ge bi padi ä ra xeki 24 nubu ja ra Dä Tsukuä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe, mambu nge bi thäkpi ra ts'edi ä ra Dä ts'u'tabi ge dä 'yëts'i u ya munts'ä mfaxte ts'u'tabi pa di 'texyä ze'mi go bi n'tunna ts'edi ä ra 'yo'tä n'tëdi nge ra ne'u ya munts'ä bämhyä nge mfädi bu ja ra Dä Ngu N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe; 'ne gextä bi ts'anni nge nuna ra Hña Ts'u'tabi, nu'bu bi nja ra n'tëxä ts'u'tabi dä 'behni yoho ya Dä ze'mi maxtetho, ge xi men'ä Makä Dä Ngunze'mi N'to'tä Ts'u'tabi di 'yëxu ya munts'ä bämhyä, gehyu di mpepu ja mudi nts'aya nhokä hogä hma njuäntho 'ne nu'ä

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

hindä numanho ko ra nheke na yoho ge di äts'i njuantho 'ne dä 'yorpä ra n'yomfëni njuantho; 'ne bi mba ma hoki u 'be'ä nthoni pa dä n'to'te ya njuänna hña, nubu bi mba ma 'kä'mi 'be'ä n'tadi pa 'na ra nthokä hña, nubu xä hyüzpi to'o di porpe ge ya hingi kua'ti a ra hñapäte, dä hyuzpä mi 'na ya pa di da, pa di hoki 'ne dä fädi 'be'ä ma 'na'yo di mfaxte bu.

NA 'RATO.- Nu'bu mi mpa'ä ä ra hñä ts'u'tabi ga'tho M'bonda nu a ra jeya 1997 ma hon'tä bi nja mi na ra mpadi ra Ntheke 'Befi Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe, nu'ä ra 9 ra zäna mayo nge 1998 bi ma ma padi u ya xeki 93, 94, 96, 97, 98 'ne 99 nge ra Dä Tsukua Ts'u'tabi ua Hai Hyunthe nu'ä ra Nguze'mi N'tëxä Ts'u'tabi bi mpemnui ä ra ts'edi 'yo'tä ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe ya bi zegi ge ra ntheke mfaxte tho 'ne ya bi ja njuänho ra ts'edi nubu ja ra nheke 'befi ts'u'tabi.

Nange'ä, ya ra hmambu ja ra ma nts'anni ge na'tä ra pa bi mba ma yonmahoki ä ra N'tëdi N'tëxä ze'mi nuua Hai Hyunthe, bi hueke nge nu'ä nts'anni tho ge dä hma ko ya njuantho hñä; njabu bi mba ma padi 'be'ä mambu ja ra Thühü 'rato ge ra N'tëdi N'tëxä ze'mi, jäna nge'ä bi ts'anni nu'ä ra Nguze'mi N'tëxä Ts'u'tabi bi nts'anni bi nhogi ja ra N'tëdi ha di nja ge ra Ts'edi N'to'tä Ts'u'tabi ne'ä te mantho nge ra ñapäte ma 'ueke nge hingi ja manho 'ne 'be'ä mahyoni pa na njuänna hña 'ne bi ma nthuts'i 'ne n'tudi njuantho nubu ja ra N'tëdi Hai Hyunthe ge 'be'ä mahyoni nubu njuänna hña, nu'bu xä nja N'tëxä Ts'u'tabi.

Nu ra jeya 2007, bi 'tüdi ya 'na'yo yonmahoki n'tëdi ge na 11 ra zäna mayo, nubu huts'i ge bi nja ma na 'na'yo N'tëdi N'tëxä ze'mi 'ne te mahyoni pa njuänna hñä, 'ne bi mba ma padi ä ra N'tëdi ha di nja ge ra Ts'edi N'to'tä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

NA YOTO.- Na nge'ä, ge nu'ä yopä nhogi ra hñä N'tëxä Ze'mi ge nubu ja ra Dä Tsukuä Ts'u'tabi nuua M'bonda, bi ts'anni 'na ya Ntheke Ts'u'tabi nge di manda sehe ga'tho ua M'bonda, nu'u 'na ge'ä ra Dä Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nuua M'bonda, ge tsa ge dä 'yëxu ya nts'opäte 'na ngu 'na u ya xekä hai ge nu ya Nheke Ts'u'tabi Ga'tho Jä'i.

Ne'u ya Nheke 'Befi Ts'u'tabi N'tëxä Ze'mi 'na ngu 'na ya xekä hai zanni nge hindi nzete ya muts'a maxte ts'u'tabi ge nu'bu thanni to'o dä 'tëts'i ma dapi ra 'befi ä ra Mutns'ä Ts'u'tabi M'bonda Nthokä Hmëpia, njabu ra hmäti nge nts'anni,

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

ja nts'edi 'ne dä za "dä japi di juadi ra nts'ü ya jä'i ge xä ts'ambi ge nu ya ts'edi nts'anni ma nho ja ya nxekä hai di mfaxte ra n'tëts'i ä ra n'tü'ti ä ra ntheke xekä hai ngesebu"

NA HÑATO.- Nu'ä ra yopä nhogi ra xeki 116 'tuxeki IV ra made nzan'ti c) nthüts'i 5° ëna ge nuu ya ts'u'tabi dä 'yo_u'ta n'tëxa ze'mi 'ne ya nheke 'befi ts'u'tabi jatho ge di hoki sehe nu'ä go ma njun'tä hñä di njabu, 'ne dä hñaxä nguenda nu'ä mambu ja ya n'tëdi ts'u'tabi, dä zase na ts'edi sehe 'ne na mefi sehe 'ne dä 'yo_u'te sehe 'be'ä dä zanni, 'ne dä denni 'be'ä hmam'u ra n'tëdi.

NA GUTO.- Nu ra mudi hma nge nxadi, ge nu'ä ra n'tu'ti u ya ts'u'tabi nheke gesebu, i ma njuantho ge 'be'ä nts'ambi ya jaua, nubu ja ya n'tëdi Ga'tho ra Ngu N'tëdi ts'u'tabi 'ne 'bepu di 'to'tä ra N'tëxa Ts'u'tabi, ra hñä bi n'tüdi ra 23 ra zäna mayo nge ra jeya 2014, nuu yoho ya 'tuxeki nge ra xeki 105, ge man'ä njabu:

- I. Ya ts'u'tabi n'tëxä ze'mi ge ya nheke 'befi ts'u'tabi nusebu nge ya nts'anni muts'ä ts'u'tabi ge i pädi xä nho ra N'tëdi ya n'tëxä ze'mi 'na ngu 'na ya xekä hai, di njohya ra ts'edi ge di manda sehe 'ne di mpefi sehe 'ne dä zanni sehe 'bepu di mpefi [...]
- II. Nu ya nheke 'befi ts'u'tabi hindä mpehmi u ya nheke 'yo'tä ts'u'tabi 'na ngu 'na bu ya xeka hai nuua M'bonda.

NA 'RETA.- Nu'ä nts'anni ge dä nets'i ma 'nayo muts'ä nheke 'befi ts'u'tabi ge xo'tho di mpefi ä ra n'tëxä ze'mi, njabu nu'ä ja ra xeki Hai Hyunthe dä ja nts'edi dä mu'ä ma 'nayo ts'u'tabi pa gatho jä'i 'ne di manda sehe na nge'u ra nts'anni n'tëdi ra hogä ts'u'tabi pa gatho 'ne ma hyegi gatho M'bonda nge man'ä ra tsukuä nu ya xeki hai ua M'bonda hindä tsekpi pa dä 'yo_u'te nge na ngese hon'tu mambu ja ra n'thuxä N'tëdi gatho na nguni M'bonda, ko na manda sehe nge mambu ja ra N'tëdi, dä za di hoki sehe te ma hogä n'to'te muts'i, dä 'yëts'i hon'tä hangü dä hyoni pa di mfats'i bu dä nte, ne di un'ä ts'edi 'be'ä dä 'yo_u'te 'ne nu'ä ja hindä 'yo_u'te, jatho dä dén'ä n'tëdi 'be'ä xi nts'anni nuua na Nguni M'bonda.

NA 'RE'MA'NA.- Ge ra N'tëdi bi n'tüdi, ma heke 'remaku'ta ntheke ja di neki bu 'be'ä ga'tho dä 'to'te, be za dä 'yo_u'te ä muts'a ts'u'tabi, 'be'ä ja dä 'yo_u'te muts'i,

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

'be'ä ja dä 'yo'te Dä Ts'u'tabi, hanmi jeya di mpefi pa dä za di mpadi ä ra n'tëdi 'befi, 'be'ä ja nge dä 'yo'tu ya Däze'mi 'ne'u ya Ngu Mfats'i pa Ga'tho.

Jäna nge'ä, 'na ra nheke ngu'ä na noho ja nge di nja ra madi sehe ge'u mambu ja ra n'to'ta n'tëdi nubu tsa dä hnu juäntho 'be'ä ma 'befi dä 'yo'te.

Ja nts'edi nge pa di mpefi njuäntho ja ra Nguze'mi ja nge di mpepu ya jä'i nge dä badi di hoki ya hñä ts'u'tabi 'ne ya maxte nge di zämbu, ge'u mambu ja ra ntheke VIII ge ra N'tëdi jaua, pa dä za dä 'yotmanho ä ra nduxkä hogä'befi bu ja ra nheke 'befi ts'u'tabi.

Nu ya pa jabu hnepe dä 'to'te xä nho ya 'befi, mahyoní Dä ts'u'tabi ge dä badi ge'ä mambu ja ä ntheke IX, nu'u ya ntheke di ma bu o ni 'yepu ga timpu tepu ni nja na n'to'te juridicionales ne'ä ya nidi di mpefi; nubu ja ntheke XII mambu ja 'na'yo hñä, nge na ra ts'u'tabi pa ga'tho 'ne di manda sehe, 'ne di hokpä sehe yá jun'tahñä u ya mafi; ra ntheke XIII i ma ge ra n'to'te ya n'yomfëni pa dä zanni ha di hoki ya hñä n'tëxä ze'mi 'na ngu 'na.

Na ra n'to'te u ya mafi ts'u'tabi n'tëxä ze'mi ge ja nge zäntho di xadi 'be'ä dä mafi ge'bu di mpefi xä nho, ge'ä na nza ya mafi xä xadi 'ne di mpefi xä nho, ja ge ga'tho di pähmu ge na nge'ä nge ya 'tëmbi ya hogä n'to'te 'na pa ngu 'ha pa di mpadi, jäna nge'ä dä n'tanni 'ne ra n'tüdi ge'u ya 'befi ja ts'edi ä ra munts'ä ngu ts'u'tabi 'na; 'Na ra hman'ä ra ntheke XIV, ja nzantho di 'yo'tä n'tüdi ä ra hogä n'to'te n'tëxä ze'mi pa dä badi ga'tho u ya jä'i, dä hyats'i 'be'ä mambu ja ra yopä nhogi n'tëdi nts'u'tabi.

NA 'REMAYOHO.- Ge'ä ya xä hma, 'ne nu'ä ra kohi ge ya xä n'to'te, Nugahe ya dä äxe 'ne dä thokahe njuäntho 'ne di tsanhme ge dä za di njabu ä ra nhogi.

**NU GA'THO 'BE'Ä BI HMA, NUNA MUNTS'Ä MFAXÄ TS'U'TABI, YA XÄ
HMA GE DÄ 'YÜDI:**

NTS'ANANHMA

**GE DI HOKI RA N'TËDI HA DI NJA NGUNZE'MI HYOKÄN'TËDI N'TËXÄ
TS'U'TABI RA HAI HYUNTHE.**

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

XEKI NGESE.- Ge bi hoki ra N'tëdi ha di nja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

NTHEKE I

GA'THO 'BE'Ä DÄ HMA

Xeki 1. Nuna n'tëdi jaua pa ga'tho ya jä'i mengu Hai Hyunthe jatho dä 'yo'te 'bepu di n'tëts'i, 'be'ä dä mefi, 'be'ä dä 'yo'te, ha di 'to'te 'ne 'bepu di mpefi nu ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ra Hai Hyunthe.

Xeki 2. Ra Ngunze'mi N'tëxä ts'u'tabi Hai Hyunthe munts'ä ts'u'tabi gese ge ja nge di nzäi ge di pепи'ä n'tëdi 'ne di njase ya nts'aya, dä sanni sehe 'be'ä dä 'yo'te 'ne ge'ä 'na däs'täbi bü ja ra nheke nge ra n'tëxä ts'u'tabi, dä nehi ya nts'anni nge i nombu ja ra Dä tsukuä ts'u'tabi M'bonda, ga'tho ya n'tëdi n'tëxä ts'u'tabi, ra Dä Tsukuä Ts'u'tabi Hai Hyunthe 'ne ya n'tëdi n'tëxä ts'u'tabi. Jatho di mpepu ya jä'i ge di pä'u ya n'tëdi 'neu ya mfats'i 'befi pa dä 'yo'te xä nho ya 'befi.

Xeki 3. Pa dä fädi xä nho nuna ra N'tëdi, dä 'tena nge:

- I. Hmëpia. Ra Hmëpia N'tëxä ts'u'tabi ra Hai Hyunthe.
- II. Ngu Munts'ä n'tëxä ts'u'tabi: Ra Ngu Munts'ä N'tëxä ts'u'tabi ra Hai Hyunthe;
- III. N'tëdi. Ra n'tëdi ga'tho ya ngüns'tabi 'ne 'bepu di n'to'te ya n'tëxä ts'u'tabi.
- IV. Munts'ä Däze'mi: Ya Munts'ä Däze'mi ge di mpepu ja ra Ngunze'mi hyokän'tëdi n'tëxä ts'u'tabi Hai Hyunthe.
- V. Munts'i: Nuya munts'ä mefi nge di mpepu ja ra Ngunze'mi nthokän'tëdi nge ya munts'ä Däze'mi 'yëxä ts'u'tabi 'ne Dägä mfats'i.
- VI. Ts'u'tabi: Ra Ts'u'tabi bü ja ra Ngunze'mi Nthokän'tëdi N'tëxä Ts'u'tabi ge ra Hai Hyunthe.
- VII. Nthenni: Ra nthenni nubu ja ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.
- VIII. Ngunze'mi. Ra Ngunze'mi nuua Hai Hyunthe.

Xeki 4. Ra Munts'i Ngunze'mi dä 'yëxä hñu ya Däze'mi nu ra Munts'ä Ts'u'tabi ra Hai M'bonda ge nua yoto jeya di mpe'u ge ä huxpu ja ra Dä Tsukua Hai

M'bonda, 'ne 'be'ä mambu ja ra Dä Tsukua Hai Hyunthe. Pa dä zëdi 'be'ä dä ma jatho me ga'tho dä zoho bu ya ja 'befi ne'ä ra Dägä mfats'i.

Xeki 5. Nu ga'tho n'tädi pa di mpefi nge di Däze'mi, 'bepu di n'tëts'i, ja di porpe to'o dä zohra 'befi, te hindi japi, 'be'ä ts'antho, ma padi 'ne 'be'ä ja nge dä 'to'te dä dënni 'be'ä nombu ja Dä Tsukua Hai M'bonda, 'ne ra Hai Hyunthe 'ne ra Dä gä N'tëdi.

Xeki 6. Ya 'befi munts'i ge ra Ngunze'mi hyokän'tëdi za dä hyüdi o hindä hyüdi, nu'u dä hyüdi 'nandi n'näzna bu di mpefi, nu'u hindä hyüdi nuni ga'i dä Munts'i getho ya 'befi sehe'u. Dä za di munts'i nu'bu 'be'ä ma ora nubu dä 'yadi'u 'na ya Däze'mi.

Xeki 7. Ra ngunze'mi dä njabu ja ra dä hnini Hai Njunthe, Hyunthe 'ne dä za di nja ra ts'edi ga'tho Hai Hyunthe.

Xeki 8. Pa dä za dä 'yo'ta ya 'befi di pepi ra 'tofo nge di un'ä ra mfaxa ts'u'tabi Hai Hyunthe 'ne dä gu manho tengü mambu ya N'tëdi ts'u'tabi.

Xeki 9. Ya nhogi ä ra Munts'i dä mba ma n'tu'ta guenda ge ga'tho da'tä hma o me ga'tho di 'uäts'i ra 'ye; ya Däze'mi hindä za dä 'uäts'ä 'ye ge nubu hinyu ra N'tëdi. Ge'bu hinjo'o dä dähä, nu'ä ra ts'u'tabi, o to'o 'be'to ge'bu bi nja ra nkohi, ge'ä di ja ra nhogä mfaxte.

Ge'bu 'na ra Däze'mi ge hinda nu ma nho 'be'ä man'u me ga'tho, nja hñu pa, dä za dä 'yosehe o dä 'yonna mfats'i ge dä hñuzpä ra nzegi nkohi.

Xeki 10. Nu'ä ya Däze'mi nubu ja Ngunze'mi dä za nge dä huahni to'o di 'Be'to ts'u'tabi. Nu'ä ts'u'tabi 'na ma hñu jeya dä mba ma padi. Hindä za ge to'o dä ne di thokä ra jeya ge di mpefi di nze'mi, ge nuna ra Ts'u'tabi ge'bu dä 'tëts'i nu ra nzegi jeya.

Xeki 11. Ge'bu bo'o dä bon'ä nhuzna ya Däze'mi, dä za di porpä ra Dägä mfats'i, ge'bu ge'ä man'u ya Munts'i Nguze'mi.

Ge'bu 'bui to'o dä boni xma mba, njatho dä ma nsifi ja Ngu munts'ä Ts'u'tabi pa dä hyoni to'o di porpe.

NU'Ä JA NGE DÄ 'YO'TA RA NGUNZE'MI

Xeki 12. Nu'ä mambu ja ra Dä Tsukua Hai M'bonda nepu ja ra Dä Tsukua ts'u'tabi Hai Hyunthe 'ne mi 'na ya N'tëdi xä ts'anni nu'ä ra Ngunze'mi N'tëxä ts'u'tabi dä za nge dä 'yo'te:

- I. Dä bädi 'ne di hoki njuäntho, ya njuänna hñä nubu bi nja ra n'tëxä Dä Ts'u'tabi, n'tëxä 'yo'tä n'tëdi 'ne ya Ngu ts'u'tabi.
- II. Dä bädi 'ne di hoki 'ne 'bepu di nhogi ya hñapäte, ya hñani nge hingi hnumanho 'ne mi 'na ya njuänna hñä ge mambu ja ra Hmëpia;
- III. Dä bädi 'ne di hoki xä nho ya njuänna hñä pa dä zek*i* ya ntsui nubu ja ra mfaxte ya jä'i mambu ja ra n'tëdi xä ts'anni;
- IV. Dä bädi 'ne di hoki xä nho ntsui hñä o ya nts'eya 'befi gepu ja ra Nguze'mi 'ne ga'tho u ya mefi;
- V. Dä bädi 'ne di hoki ya njun'ti dä nets'i ge di nja nge:
  - a) Nu'ä 'be'ä nja o 'bepu di hoki ya hmuns'tabi n'tëxa ts'u'tabi ra Hai Hyunthe.
  - b) Nu'ä 'be'ä nja o 'bepu di hoki ge di pädi nu'u ya n'tëdi 'na ngu 'na ya jä'i ge di 'tëtsi nu ya jä'itho 'ne'u ne di nts'u'tabi, 'ne 'be'ä xä nja tsa nge di hoki;
  - c) Nu'ä 'be'ä nja o 'bepu di hoki ge'bu pa 'to'tä ts'edi dä njü'ti ts'oki nge ra n'tëxä ts'u'tabi;
- VI. Dä zann*i* ge di hokma nho ya hñä nge di hnombu ja ya N'tëdi:
- VII. Dä 'yüdi 'ne di 'yombi ä ra hogä n'to'te n'tëdi n'tëxä nts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe; 'ne
- VIII. Dä bädi dä 'yo'te 'be'ä mambu ja ya n'tu'tä n'tëdi nts'anni.

Ra Nguze'mi N'tëxä ts'u'tabi nu'bu bi hokä na ra hñä ge za dä 'yo'te jatho nge nu'ä 'be'ä zann*i* ge di hoki ge'ä mambu ja ra dä tsukua ge mambu ja ra tsukua n'tëxä ts'u'tabi. Ge m'be'to ja nge di nja n'tëxä ts'u'tabi ge nua njuäntho hñä, njo'o tenn*i*, hingi huahni to'o, üdi ga'tho 'ne njuäntho.

NTHEKE III

MUNTS'Ä NGUNZE'MI

Xeki 13. Nu'ä Munts'i nge Ngunze'mi di mpepu hñu ya Däze'mi ge xä huan'ä ra Munts'ä Ts'u'tabi Hai M'bonda gehna ja nge dä 'yo'te:

- I. Dä 'yëxä na ts'u'tabi;
- II. Di unni 'ne di padi ra tsukuä nthenni jabu ja ra Ngunze'mi;
- III. Dä zanni 'be'ä di padi o di juatpä nu'ä N'tëdi munts'ä Ngunze'mi;
- IV. Dä zanni 'be'ä dä 'to'te ge'bu bi n'tunna na ra 'befi 'na ngu 'na ä ya Däze'mi;
- V. Dä ma 'be'ä ma pa 'ne te ma ora di nja ä ya 'befi;
- VI. Dä 'yëts'i ä ra Dägamaxte:
- VII. Dä ma ge'bu ge'ä ra meti dä gu 'na jeya o 'ne'ä mi 'na ya 'tofo mahyonu nubu ja ra Ngunze'mi;
- VIII. Di hoki ga'tho ya nkohi pa di nja ma nho ra 'befi nubu ja ra Ngunze'mi;
- IX. Dä ma 'ne di hoki 'na ya n'tëdi ge dä za di mfats'i nubu ja ra Ngunze'mi;
- X. Di ätsi xä nho yá nhëi u ya Däze'mi, 'ne go ge'u dä hyëtsi to'o di pombi;
- XI. Di hokiä ya hñapäte 'ne 'be'ä ja nge dä mefi 'na ngu 'na ya maxte nubu ja ya Ngunze'mi;
- XII. Di un'ä n'tëdi dä xots'i 'na ra tsukuä 'nandi ngu 'nandi nge di nja na 'befi;
- XIII. Di hoki ya ntsunhmia 'befi ge tho'u ya mefi nubu ja ra Ngunze'mi;
- XIV. Dä 'tu'ti na ra munts'i mfats'i;
- XV. Dä mba ma thokpi ä ra munts'i maxte ya hñä ge tsa di hoki;
- XVI. Dä un'ä n'tëdi ä ya Däze'mi 'ne mi 'na ya mefi Ngunze'mi;
- XVII. Jatho dä jamansü nge dä 'to'te u ya hñä di hoki ko 'behni ä ra Ts'u'tabi;
- XVIII. Di un'ä n'tëdi ge dä 'yo'te ya nkohi ge ra mfats'i;
- XIX. Dä 'yüdi, dä mats'i 'ne di äts'i ya 'befi nubu ra Dä ngu ts'u'tabi hyoni mfädi 'ne ra xambäte 'yütäte N'tëxä ts'u'tabi;
- XIX Bis. Dä gäni 'ne dä bädi 'be'ä xä 'to'te, nge nja nge di da ra hmu bu ja ra Nheke Mädi 'Befi; 'ne
- XX. Nu'u mi na ya n'tëdi xä nts'anni, ne'u tsa mi 'na di nja.

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

NU'Ä RA TS'U'TABI NGUNZE'MI

Xeki 14. Di mpe ä hñu jeya nu'ä ra Ts'u'tabi nubu ja ra Ngunze'mi 'ne hindä dä za dä 'tëts'i mahon'ä. Nu'ä ra mudi munts'i 'befi ra jeya u ya Däze'mi, dä 'yëxä ra ts'u'tabi nubu Ngunze'mi.

Nu'bu hindä zo'ä ts'u'tabi di porpä 'na'u ya Däze'mi ge dä man'u ra munts'i; pe nu'bu dä thoa 'nazna 'ne hindä zon'ä hñuzna ni zogi ra 'befi, nu'u ya munts'i dä hyoni to'o di porpäbi. Nu'bu ya hindä pengi dä 'tëxman'na ra ts'u'tabi pa di jua'tä ra jeya 'befi.

Xeki 15. Nu ra ts'u'tabi Ngunze'mi tsa nge dä 'yo'te:

- I. Ja nge di ndä ko ra n'tëdi ts'u'tabi nu ä ra Ngunze'mi nu ga ma ts'u'tabi ya munts'ä ts'u'tabi ga'tho 'ne ya munts'i sehe;
- II. Dä 'yu'ti ra Munts'i Ngunze'mi;
- III. Ge'ä di 'be'tobi 'bu ja ya munts'ä 'befi, dä zeki yä nyähni 'ne dä mädi ge di nja manho ya 'befi nubu ja Ngunze'mi;
- IV. Dä thokpa ya hñä'u ya Däze'mi nu'ä nge xä ts'anni nge di mpefi;
- V. Dä si'ä ra Munst'i ge dä mba ma n'tëts'i nu ra Dägämaxte nubu ja ra Ngunze'mi;
- VI. Dä hnoni 'na ra Maxte nge di hmu pa ga'tho 'ne'u mi na ya 'befi ts'u'tabi;
- VII. Nu'ä ra Ngunze'mi dä dä ya tsukua nts'ahni bu;
- VIII. Ge'ä dä ma to'o dä dähä ge'bu hinjo'o bi dähä;
- IX. Dä ma ge di nja 'be'ä man'u ya Munts'i 'ne 'be'ä di hoki ya Däze'mi;
- X. Dä mädi nu ra hogä 'befi 'ne ra n'to'te ge to'o m'be'to 'nepu ja ya nheke mfaxte nubu ja ra Ngunze'mi, ko ya n'tëdi ge xä ts'anni;
- XI. Di hoki, dä 'yüdi 'ne da 'yanni ä ra munts'i nu'ä nts'anni ge dä ma hangu ra meti ge dä mba nju 'na jeya o 'ne'u mi 'na dä mba nthoni nubu ja ra Ngunze'mi 'ne dä membu nubu ja ra munts'a mfaxte ts'u'tabi ge ra Hai Hyunthe, pa dä bää'ä ts'u'tabi 'be'ä xä ts'anni nge dä 'to'te;
- XII. Dä gu'ä ra meti tengü ya xi ts'anni 'ne nu mambu ja ra n'tëdi, ra Munts'i 'ne mi 'na 'be'ä xä ts'anni;

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'ü'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

- XIII. Di da bu ja ra Munts'i ne'u mi 'na ya ts'ü'tabi nts'anni ra hma nge 'bepu di nju'ä ra meti ge ya hüxpu ja ra n'tëdi ts'ü'tabi;
- XIV. Di da be'ä ma 'befi xä 'yo'te 'na jeya 'ne 'na jeya nu'ä Ngunze'mi;
- XV. Dä zon'ä 'befi ya munts'i 'ne di pëti sehe ä ya dä ts'ü'tabi;
- XVI. Dä zanhya nhma ge di nja manho ra 'befi;
- XVII. Di hokpa ra tsukuä hnöni 'na ngu 'na u ya mëfi nubu ja ra Ngunze'mi;
- XVIII. Dä zanni tepu di mpefi 'ne dä hnöni 'be'ä dä ma njapi, 'ne dä mambu ja ra Munts'i;
- XIX. Dä 'yo'te sehe ä ya 'befi nge mahyoni ja ra Ngunze'mi nu'bu hinmahyoni nge di mfaxte ä ra Munts'i.
- XX. Dä za nge di unna ts'edi u mi 'na ge ra hñä'ä Ngunze'mi, ya xi nkohi kon'ä ra Munts'i;
- XXI. Dä 'yëts'i to'o di porpe nu'bu njatho mahyoni;
- XXII. Dä mambu ja ra Munts'i ge dä 'to'te 'na ra 'tumunts'i 'befi tsa nge di nzäi o hinna, 'befi munts'i o di 'nase, 'neu mi na ya munts'ä 'befi ge xä ts'anni 'bepu di nja;
- XXIII. Dä 'to'te u ya nkohi ya mfats'i ge xä man'ä ra Munts'i.
- XXIV. Di un'ä n'tëdi u ya mëfi bu Ngunze'mi ge xä ts'anni bu ja ra n'tëdi;
- XXV. Dä 'yo'te di m'be'to bu ja ra munts'i juanho n'tormanno 'ne dä za dä bädi 'ne 'be'ä ga'tho njabu, 'ne;
- XXVI. 'Ne mi 'na ya njuati ya tsukuä nthenni, ra munts'i 'ne mi 'na ya hma nts'anni.

NTHEKE V

NU'U YA DÄZE'MI

Xeki 16. Nu'u ja ya Däze'mi nubu ja ra Ngunze'mi hange di 'yo'tu:

- I. 'Ne'u di mpepu ja ra Munts'i nge ra Ngunze'mi;
- II. Ga'tho di 'bupu, di mfaxte 'ne da 'uäts'ä ra 'ye nubu ra Munts'ä 'befi, 'nepu ja ya mpeti sehe;
- III. Dä huanni, ya njuänna hñä nge ja nge di hoki ko ra mfats'i ya Dägämfaxte;

- IV. Dä zanni ya n'to'te ya nts'ekä hñä, 'ne 'bepu di hokiä hñä nge njä'ti bu ja ya mfixä tsukuä xä n'tünni, dä dën'u ya n'tëdi xä nts'anni;
- V. Di ñahni 'ne di un'ä ts'edi u bu ja ra nts'anni nts'ekä hñä di hoku ya Munts'i;
- VI. Dä zanni nda'u ya hñä di un'ä ts'edi nge dä zanni sehe;
- VII. Di peti ga'tho ya kohi xi 'yo'ti ra Ngunze'mi, ge'bu ya xä nts'anni nu'ä 'be'ä di thoni;
- VIII. Di mpepu ja ra 'tumunts'i ge xi nzambä'ä ra munts'i o nu'ä ra ts'u'tabi;
- IX. Dä 'yadi di mpeti nu go 'be'ä ma pa nu'u ya munts'ä mfaxte;
- X. Dä 'yo'te ya 'befi nge mambu ja ra n'tëdi 'ne 'be'ä nts'anni za nge dä 'to'te nu ra nhogi ya hñä ä ra Ngunze'mi;
- XI. Dä za dä xifi ä ra Däze'mi dä noni to'o ni mefi nge di mpefi bu ja ra nthokä hña; 'ne
- XII. 'Be'ä mi 'na dä xi'ä ra Munts'i, 'be'ä ma n'tëdi xä nts'anni, ra tsukuä nthenni 'ne ga'tho ya nkohi ge xä 'tor'pu ja Ngunze'mi .

NTHEKE VI

DÄGÄMFAXTE

Xeki 17. Pa dä 'yo'te nu 'be'ä ma 'befi xä tsambi, ra Ngunze'mi di bu'ä 'na ra Dägämfaxte, nge dä ñexu ga'tho 'bupu ja ra Munts'i, ge'ä xi non'ä ra Däze'mi 'bu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 18. Pa dä za di Dägämfaxte, jatho nge di nja 'be'ä dä 'tapi, tengu ya:

- I. Xti m'bukua M'bonda 'ne di nja ma nho ra nthenna m'bui 'ne di bämhyä;
- II. 'Ne xti njuati ra'te ma ku'ta njeya nu'bu bi 'texpu ja ra 'befi;
- III. Jatho xti juadi ra nxadi nge n'yokä njun'tä hñä nexti ñuzpu ja ra n'tëdi, ge ya xi mpe'ä ku'ta jeya;
- IV. Ya xta 'yotmanho ya 'befi 'ne ga'tho di 'yëzpi dä nu manho ya jä'i ra 'befi o'te;
- V. 'Ne hinxti nhmu nu 'na ya munts'i n'tëdi ts'u'tabi nuua ga'tho M'bonda, xeka Hai Hyunthe o nkuä'tä hnini, 'ne hinxti nts'u'tabi na nzegi nku'ta jeya; 'ne
- VI. Di kä ra tsukuä n'tëxä ts'u'tabi ge ma 'na'yo.

Xeki 19. Ra Dägämfaxte di nja nge dä 'yo'te:

- I. Dä gohmi ä ra dä ts'u'tabi 'be'ä ma hñä dä hmambu ja ra 'befi Munts'i;
- II. Di m'bupu ja ra munts'i, dä 'yüts'i to'o ma Däze'mi bi zoho, dä 'yo'tyä nhuäts'ä 'ye, 'ne di xots'i ya tsukuä nkohi gepu ja ra Munts'ä 'befi Ngunze'mi;
- III. Dä dapra hmëpia ts'edi ya tsukuä nkohi 'ne ga'tho 'be'ä ma 'na man'ä ra Munts'i;
- IV. Di hokyä dä tsukuä maxte nge di 'käbu ja ra 'bets'ä tsukua nubu ja Ngunze'mi;
- V. Di o'tä ra mui, ge ya xi ma'ä ra dä ts'u'tabi ge nu ja nge di 'yo'te, ra hmëpia u da mi za ma mafi ge ya xi hmambu ja ra n'tëdi hñä;
- VI. Dä madi 'ne di juati xä nho ga'tho ya dä he'mi nsoxä nkohi;
- VII. Dä xifi, nge ya xi ngo'u ya Munts'i, nu ga'tho ya n'tenna nkohi nu 'bepu di nkä'ti, dä madi to'o dä hyoni, 'bepu di 'badi 'ne di n'täts'i ya mfixä tsukuä ts'u'tabi jabu;
- VIII. Dä thokpa 'befi ä ra nkohi munts'i;
- IX. Dä gän'u ya mudi 'ne ra mfits'i tsukuä nts'anna hñä nge di da'tu ä ya Däze'mi nge bi n'tüdi bu ja ra munts'i pa dä mba ma dapi u mi 'na ya Däze'mi;
- X. Di peti 'ne 'nabu dä gä'ti u ya nkohi hñä;
- XI. Di peti 'ne dä 'yorpä ra 'bede u ya hma hñä ts'u'tabi;
- XII. Di äts'i 'bepu di mpefi ä ra mpe'ti nthokä hña nubu ja ra Ngunze'mi;
- XIII. Dä madi nge ya nts'ofo hñä dä mba ma da nu ya pa nge xä nts'anni;
- XIV. Dä madi ra n'tu'ti, nja'ti, madi 'ne tepu ni nthoni ä ra 'bets'ä tsukuä nge ra Ngunze'mi;
- XV. Di kuati ga'tho 'be'ä ma 'befi dä 'to'te nubu ja ra munts'i;
- XVI. Dä 'be'tobi nge dä 'totmanho ya hñä nubu ja ra Ngunze'mi;
- XVII. Zanho dä xifi ä ra dä ts'u'tabi nubu ja ra Ngunze'mi ge ni mpefi nthekekä 'befi ya xi ts'ambi 'ne ni mba ma hoki ya hñä;
- XVIII. Dä maxä ra dä ts'u'tabi nu ya 'befi nge xä nts'ambi;
- XIX. Di umbä ya hñä nu ya Däze'mi 'ne dä mats'i nubu xä 'yapi;

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

- XX. Dä za di porpä ä ra Däze'mi nubu xä 'ya'ä n'tëdi, ge'bu ge'ä xä man'ä ra Munts'i Ngunze'mi; 'ne
- XXI. Nu'u mi 'na nge xi mambu ja ra Munts'i, ra Tsukuä Nthenni 'ne ga'tho 'be'ä mi 'na xä ts'anni dä 'to'te.

NTHEKE VII

RA TS'U'TABI MADI 'BEFI'BU

Xeki 20. Nu ra Ngunze'mi di njabu 'na ra ts'u'tabi madi 'befi'bu nge di njase ra n'tëdi 'ne dä za dä ma 'bepu di hoki, dä madi nge ya mfats'i pa ga'tho ya hnini nge mi mba ma da'ti 'ne di nthege njuantho tengu mambu ja ra n'tëdi hñä, tengu thoho, dä zanni ge dä mba ma da xä nho ya guenda 'ne di pedi gepu xi nja 'be'ä xä ts'anni nubu ja ya maxte ts'u'tabi.

Ra Ts'u'tabi Madi 'Befi'bu di 'bu'ä 'na ra hmu nge ge'ä dä zepu 'ne di m'bu'ä maxte nthokä hñä nge dä huahni 'ne di hoki, hinga hontho 'nanjä'i di 'beto sehe, 'ne di m'bu mi 'na ya mfats'i, ya mpefi 'ne ya meti te mahyoni pa di juati ra 'befi.

Nubu ni 'yo'tä ra 'befi, nu ä ra hmu ra Ts'u'tabi Madi 'Befi'bu jatho njuantho ra 'befi nge mambu ja ra n'tëdi, ngesé, ga'tho di 'yorpa masü, eme dä di 'yombi ga'tho, 'ne 'yotmanho 'befi, 'ne 'be'ä man'na mambu ja ra n'tëdi nge ja 'na ra n'to'te nubu ja ra ts'u'tabi.

Xeki 20 Bis. Nu ra hmu Ts'u'tabi Madi 'Befi'bu dä ñexä ra munts'ä mfaxte ts'u'tabi, nge tengu mambu ja ra N'tëdi ge O'tu ya Maxte 'Yo'tä N'tëdi.

Xeki 20 Ter. Nu ra Ts'u'tabi Madi 'Befi'bu gehya ja nge dä 'yo'tu:

- I. Dä hyandi ge nu'ä ra 'tofo ja nge di njubu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi, dä mba nju tengu mambu ja ra n'tëdi nu'u 'be'ä ma mfats'i xä ts'anni 'ne hangu di n'tünni, jatho dä mudi dä nu hangu jabu, hangu xä ngu, 'bepu xä ngu, di jamansu 'ne 'bepu dä ma nthoni ga'tho ya mfats'i ja ya hnini;
- II. Di ntsa, di n'yanni, dä huahni 'ne dä ts'anni 'be'ä xä 'yo'te ya Ngunze'mi dä za nge dä ma njumbi 'be'ä xä 'yo'te nge ya mafi ne'u

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

- xi mpefi nubu ja ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi, pa dä za dä gu'ti ra ts'oki
ge ya xi hma nge hingi nduxki;
- III. Dä mba n'tüdi nubu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ya hma 'be'ä xä
'täts'i 'ne ya nda guenda pa dä thandi 'bepu xi mba nju xä nho ya 'tofo
'ne 'be'ä go pets'a Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi gehna di dapa ra 'yo'tä
nda guenda 'ne ra Munts'ä Maxte Ngunts'u'tabi ua Hai Hyunthe;
- IV. Dä mba ma n'täts'i 'bepu na ngu ra meti ä ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi
'ne dä ma n'to'te nge tengü mambu ja ra n'tëdi ne ha di ma n'to'te 'ne,
ne nge'bu, dä hnoni ya mpadi 'ne hanja di mpadi;
- V. Dä ma te ma hñä bi dini ya 'yo'tä nda guenda nubu ja ya Ngunze'mi ;
- VI. Dä 'yo'tä n'tanni nubu ts'egi ra 'befi, ya nja 'ne 'be'ä hinxä n'to'te ge di
theui 'na ra ts'oki, nge hinna nthuei o nge n'to'te ge hingi ho, hangu
zoho, bi gu, 'bepu ni hyoni, 'na 'bets'i, 'ne hapu ni gu ya mfats'i 'ne
ga'tho 'be'ä jabu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi;
- VII. Di da bu ja ra n'to'tä ts'u'tabi ya tsoki 'ne mfë, nu ya hñapäte n'to'te o
ya njomma hñä ge di za nge di nts'oki;
- VIII. Dä hmambu ja ra Ngünze'mi 'totmanho nu'ä 'be'ä ts'oki xki 'yo'te ge
ya xi hma xä nduxki;
- IX. Dä hyäxä mfëni hangü meti xä 'yadi pa ya mfaxte 'ne hangü xi mba
ma hyombi, dä 'yo'te hangü ya xi nts'anni;
- X. Dä ats'i 'be'ä xä ts'anni 'ne 'be'ä ja nge dä 'to'te ko nu ya mfats'i 'ne
dä guadi ya pa xä ts'anni, ge ya xi ts'amba dä gu ra Ngunze'mi N'tëxä
Ts'u'tabi, 'ne dä den'ä 'be'ä xä ts'ambi;
- XI. Dä hyäni, di hoki 'ne dä huansehe dä hñapäte 'be'ä n'to'te ua
njo'mahñä nu'ä hnombu ja di 'to'te ja ya n'tëdi ts'u'tabi;
- XII. Dä 'yadi ya hma, dä 'yo'te ya 'känni 'ne ya 'yo'ta da guenda nubu ja ya
'tuze'mi 'ne ra mfats'i ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi pa dä 'yotmanho ya
'befi;
- XIII. Dä gani, dä 'yo'te 'ne di hoki njun'tähña, 'bepu ni 'to'te, ya n'tadi, 'be'ä
dä thai, nju'tä hmihi 'ne ya 'be'ä mahyoni pa ga'tho ya jä'i, 'ne 'be'ä
ga'tho mahyoni 'ne ya tsukuä nthenni.
- XIV. Dä ma'bu ja ra nda ya 'befi di dan'ä u ya mafi Ngunze'mi N'tëxä
Ts'u'tabi ge yä xi ma nthuts'i bu ja ya n'tëdi;

- XV. Di mfaxte, tengu ya hñä mambu, ja ya munts'i 'ne ya 'tumunts'i maxte ja ra ts'u'tabi mädi 'befi'bu 'ne di nthin'ti nu ya n'to'te 'bé'ä dä thogi;
- XVI. Di jamasu ya n'tädi hon'tä to'o ya Ngunze'mi nu'u ya hñä za di hoki;
- XVII. Dä za nge di 'yädi 'bepu di mpa'u mi 'na ya 'befi 'ne/ua mpefi;
- XVIII. Dä zanni hangü dä gu'ä ra Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu;
- XIX. Dä 'yüti ä ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi 'bé'ä xä 'yo'te 'bu ra 'befi made jeya 'ne 'na jeya, ja nge dä dapi ä ra Dä 'yo'tä daguenda 'ne nu ä ra Munts'ä Maxte 'befi, 'ne di ndabu ja ra munts'ä ts'u'tabi, nubu bi ntsohni ra dä hmu Ts'u'tabi;
- XX. Dä gäxpu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ya tsukuä 'bé'ä bi 'to'te ge ra ntheui ya ts'oki 'ne ngu'ä, nu'ä ra ts'anni ha di gü'ti ya ts'oki ja nge dä 'to'te nubu ngunts'u'tabi;
- XXI. Di ma nge dä 'to'te 'ne di nthin'ti dä 'yo'te ra 'befi, ge'bu xä nja ya hñapäte ja ya 'yo'ta ndaguenda, nge dä 'to'te nubu ngunts'u'tabi;
- XXII. Dä xifi ha di 'yo'ti ya nkohi 'ne ya nhogi 'bé'ä mambu ja ra n'to'tä n'tëdi, ge dä ja dä 'to'te nubu ra ngunts'u'tabi; 'ne
- XXIII. Nu'u hnombu ja ra tsukuä n'tëdi nu'ä ja nge dä 'torbu ja ra ngunts'u'tabi 'ne mi 'na n'tëmbi ge dä 'yo'te.

Xeki 21. Ra hmu Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu jatho nge di peti ya n'tädi jaua:

- I. Xti 'bukua Hai Hyunthe 'ne di nja ma nho ra ntheenna m'bui, 'ne xti njuati ra'te ma 're'ma ku'ta njeya nu'bu bi 'tëxpu ja ra 'befi;
- II. Jatho nge di 'bumanho 'ne hinte ma ts'oki di ja nge di n'ofädi 'na jeya;
- III. Nubu bi 'tëtsi jatho di ja ra mfädi hñu jeya ra 'befi, nu'ä ra mfädi 'ne'ä ra nju'ä 'na ra meti, 'bé'ä ja nge dä 'to'te bu ja ra Ngunze'mi, ra 'bede ngunts'u'tabi, 'yo'ta ndaguenda ts'u'tabi, 'befi ga'tho ya hnini, 'bé'ä dä thai, 'bé'ä di nju'tä hmihii 'ne ya 'bé'ä mahyon pa ga'tho ya xekä hnini;
- IV. Nu'ä ra pa dä 'tëts'i jatho xti juadi ra nxadi nge n'yokä njun'tä hñä nexti ñuzpu ja ra n'tëdi, ge ya xi mpe'ä ku'ta jeya, di ntheui ya hñä ya xi hma, nge ya zan'ä ra ts'u'tabi o nu'u ra ngunxadi ge xi 'tün'ä n'tëdi pa dä 'yo'te;
- V. Jatho nge ga'tho dä bädi nge 'bumanho;

- VI. Jatho hinxtä mpepu ja ra ngun'befi nhokä hña 'ne xti tho'ä hñu jeya ge xti 'tëts'i, o xti mpepu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi o xti mpefi nge dä 'yu'tä guenda ja Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi, ge nuse u ya pa'ä, nubu bi 'tëtsi;
- VII. Jatho hinxtä mba dä tsambi ge dä 'yo'tä 'na ra 'befi, 'na 'behnate ja ya 'befi hnini; 'ne
- VIII. Hinxti ndä ts'u'tabi, hinxti hmu bu ja ra mfats'i ts'u'tabi, di dä hmu 'yo'tä ts'u'tabi, 'yo'tä n'tëdi xekä hai ua ts'u'tabi nkua'ta hnini, 'be'to ja 'na ra munts'ä ts'u'tabi, xti mpe'tä me'ti nge 'na ra munts'i bämhyä, 'ne xtä ts'anni nge xti nts'u'tabi xti thoa hñu jeya nubu bi 'tëtsi.

Xeki 21 Bis. Nu'ä ra 'be'to hmu ts'u'tabi mädi 'befi'bu hontho di mpe'ä goho jeya 'ne hindä za di 'yondi bi ya 'befi, nu'bu bi 'tëts'i 'ne di juati ya n'tadi nts'anni bu ja ra n'tëdi ts'u'tabi ge ya xi hmambu ja ra N'tëdi Maxte 'Yo'tä N'tëdi;

Di ja 'na ra n'tëdi tengü ra mudi hmu nge nu ra n'tu'ti u ra mambu ja ra ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi, 'ne di mpehmi a ra Dä 'Yo'ta Daguenda a ra xekä Hai Hyunthe.

Nu'ä ra 'Be'to ts'u'tabi mädi 'befi'bu di da 'na ra hma 'be'ä xä 'to'te made njeya 'ne 'na jeya ra 'befi nubu ja ra ngünze'mi n'tëxä ts'u'tabi, 'ne di dapi ä ra dä 'yo'tä daguenda 'ne ra munts'ä mfaxte ts'u'tabi pa nge dä fädi.

Xeki 21 Ter. Nu'ä ra 'be'to Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu ja ra ngünze'mi n'tëxä ts'u'tabi, dä mba ma n'torbe guenda 'ne dä 'tapi ge ra gü'tä ra ts'oki, tengü i mambu ja ra n'tëdi ngunts'u'tabi.

Xeki 21 Quáter. Nu'ä ra 'be'to Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu, dä ñuts'i 'ne da mädi tepu xi xändi 'be'ä pets'i u ya mefi bu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nge mambu ja ra n'tëdi hinga nthate, nu ra n'tëdi nu 'be'ä dä 'yo'te ja ra n'tëdi ngunts'u'tabi 'ne ra n'tëdi mambu ja ra n'tormanho.

Nu'ä ra 'be'to Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu ra Ngünze'mi N'tëxä Ts'u'tabi hinda za dä mefi hon'tä go ma 'na ra 'befi, pe ge dä za di nxambäte.

Xeki 22. Nu ya mefi bu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi di mfaxhui nu ra 'be'to Ts'u'tabi Mädi 'Befi'bu, nge ja di ma n'to'te ya nkohi pa dä mba mbädi ya mfats'i

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

'ne 'be'ä pets'ä ya ngünze'mi 'ne nge'bu, 'be'ä dä 'to'te pa dä hma ha ni nja ya nkohi 'ne dä ts'amba ya nju'ti tsoki bu ja ra ngünts'u'tabi.

Xeki 22 Bis. Nu'ä ra Ts'u'tabi Mađi 'Befi'bu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi, ra hmu 'ne'u ya mafi nge di mpepu, hon'ta go 'be'ä ma 'befi, hinda za da 'yo'te o di nthin'ti nubu ja ra nts'anni 'befi 'ne hon'tä go 'be'ä pa n'to'te nubu ja ra n'tëxä ts'u'tabi ge mambu ja ra Dä Tsukuä 'ne nu'a ra n'tëdi nge nts'ambi ya mafi nubu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi.

NTHEKE VIII

YA MEFI MAXTE HYOKAHÑA

Xeki 23. Ra Ngunze'mi hyokän'tëdi jatho di mu ya maxte xoxä nkohi, nu'ä dä 'yanni 'ne dä nts'anni 'befi, xoxä tsukua 'ne maxte nh yokäña 'ne ya maxte 'yo'tä tsukuä ge ts'anni dä za di Nju'ti.

Xeki 24. 'Na ngu 'na ra Dä ze'mi di m'buhya mfats'i, maxte xoxä n'tanni 'ne maxte nts'anna 'befi jatho nge di zambu, ne'u ya maxte hyokan'tëni nge dä hyoni 'ne maxte 'yo'tä tsukua, gehyu dä zedi pa dä 'yotyä 'befi. 'Na ngu 'na ya Däze'mi di bu'a 'naigu ya maxte nubu bi da ya 'befi.

Xeki 25. Pa dä za da 'totyä 'befi nubu ja ra Ngunze'mi jatho di mfats'i ko ya hmu nthekä 'befi, mpeti nthoka hñä, 'ne'u mi 'na ya mfats'i ge mambu ja ra tsukuä nthenni 'ne nts'anni nge dä za di nju'ti.

Xeki 26. Nu'ä ra 'befi ra Ngunze'mi jatho dä den'ä n'tëdi ya mafi nge di mpepu ja ra ts'u'tabi 'ne ts'u'tabi nkua'tä hnini, 'ne'u mi 'na ya nheke 'befi 'bukua Hai Hyunthe.

Nu'ä tsukuä nthenni ge ra Ngunze'mi dä ts'anni hangü di ntsunya, 'ne njam'bu di 'yadi ya n'tëdi; ge'ä ra munts'ä 'befi go dä zanni, te 'yo'tä guenda te pefi, ge'bu xä nja ya n'tëxä ts'u'tabi 'ne'bu mahyon ra 'befi.

NTHEKE IX

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

NA RA NTHEKE MUNTS'A 'BEFI TS'U'TABI, NTHOKA JUANTHO N'TO'TE 'NE DÄ ZÄ DÄ BÄ'Ä 'BE'Ä N'TO'TE BU

Xeki 27. Ra Ntheke Munts'ä Hma 'Befi Ts'u'tabi, Nthoka juantho ya mfädi ge 'ne ra ntheke ra mfats'i ya Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi 'ne jatho dä 'yuti ya jä'i, dä 'tormelho ya 'befi dä muni 'ne di thokpa ra hñä ga'tho ya jä'i, ge xä 'yo'te hangü 'na ya 'tuntheke 'befi.

Ge'ä ra nthokpa 'ne dä to'o di o'ta ra n'tadi mfädi, gehna gese ja ge dä 'yadi ä ra n'tanni mfädi, 'ne ja nts'edi nge di äts'i 'na ngu 'na u ya hñä di hoki, pe ge hindä pets'i sehe o ge dä nuse. Nu'ä ra hmu dä ñexa ra ts'u'tabi Ngunze'mi.

Xeki 28. Pa dä za nge di hmu nubu ja ra Munts'ä Hma 'Befi Ts'u'tabi, Nthoka Juantho ya Mfädi, mahyon:

- I. Ge dä mengu'ä Hai Hyunthe 'ne di tenni ra nts'anni 'bumanho 'ne di bämhyä;
- II. Di kä ra tsukuä njuata nxadi, 'ne kä a ra tsukuä n'tëdi m'pefi, 'ne ya xi mpe'ä goho jeya;
- III. Ga'tho ya jä'i dä bädi nge hnumanho; 'ne
- IV. Ge hingä nthimbi 'na ra nduxkä ts'oki, nge xi nts'anni ofadi tho'ä 'na jeya o nu ya ts'oki o'tu ya mefi ts'u'tabi.

Pa dä za dä 'yo'te ya 'befi jatho nge dä den'ä mambu ja ra n'tëdi 'ne mi 'na ya n'tëdi ge na ntheui.

NTHEKE X

NTHEKE 'BEFI TS'U'TABI

Xeki 29. Nu ya nxoxä tsukuä ge da ma n'to'te bu yatho bu ja ra Ngunze'mi dä za dä mba bä o'tu ra Dägämaxte, ra maxte 'yo'tä nkohi 'ne'u ya 'yotsukuä bu ja ra Ngunze'mi.

NTHEKE XI

YA MUNTS'Ä 'BEFI

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

Xeki 30. Ya munts'ä 'befi ä ra Ngunze'mi za nge dä 'yudi o hinna. Nu ya nts'anni 'befi ma hoki jatho njo'o dä nu'u; ya Däze'mi nubu ja ra Ngun'ze'mi ne'u mi 'na ya mafi, di nja ya ts'oki, nubu dä ñudi 'bepe xi nhoki, nu'bu hindı 'to'tä nhyahni, ja nge di ma ma äts'i tengü xi zoho, 'ne xi 'tu'tä nthuts'i, tengü hnoni ha ni nja.

- I. Ra Däze'mi nthokä hña di da bu ja ra Munts'i 'bepe i hoki, 'ne üdi 'be'ä ma n'tëdi bi denni;
- II. Ya Däze'mi dä za dä 'yo'te ya nhñahni ko nu'ä ra hña n'tüdi bu;
- III. Nu'ä ra Däze'mi ts'u'tabi nubu ya xi hnu bi mba ma ñahni bi xä nho, dä 'yadi ya 'uäts'ä 'ye; 'ne
- IV. Nu ya Däze'mi dä za dä 'uätsi sehe ya 'ye o ge'bu ga'tho dä 'uäts'i, 'ne dä go'pu ja ra mfixä tsukuä.

Hom'bu te ma nts'anni ma 'na ra 'befi, dä za dä mba ma padi na ra nhogi hñä nge ya xä thüts'i.

Xeki 31. Nu'ä ts'u'tabi Ngunze'mi ja nts'edi ge dä mba ma kuati bu ja ra 'rede ge hindı zon'ä ra'te ma goho ora ya ñahni, nu ya hñä dä mba ma hoki.

Nu ra Ngunze'mi dä ma 'be'ä ora 'ne'ä ma pa dä 'yote ya mpeti 'befi.

NTHEKE XII

HA DI NHOGI U YA NTSUI HÑA 'BEFI NA NGE'U RA NGUNZE'MI 'NE YA MAXTE

Xeki 32. Ya njun'ti o ya hyets'a 'befi 'na nge'ä Ngunze'mi 'ne ya mfaxte jatho dä denni 'be'ä xä ts'anni 'ne 'be'ä mambu ja tsukuä nthenni:

- I. Nu'ä maxte ja ra ts'oki, dä za di mu nubu ja ra munts'a 'befi Ngunze'mi, jatho dä 'yo'ti, hinda japi dä tho'ä ku'ta mpa nu'bu mi sifi nge ndüpäte, dä ma padi o dä ts'ekpa ra 'befi.
- II. Dä mba ma huahni to'o di hoki, hñu ya Däze'mi dä 'yëxu ya Munts'i, gehya dä xoxä ya ga'tho tsukuä mahyoni pa di hoki xä nho ra hñä, 'ne hinda tho'ä re'ma ku'ta ma pa nge 'befi dä thokä ra hñä bi n'tünni bi ts'okpi pa di hoki.

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

- III. Nu ya Däze'mi dä 'yorba n'tanni ä ra Munts'i nuä ra nts'anni 'befi hinda tho'ä ku'ta pa nge 'befi ya xi njua'ä re'ma ku'ta ma pa mudi bi ts'ambi mambu ra mudi hñä; 'ne
- IV. Nu na Ngunze'mi dä za di hoka ra hñä nge ge'ä ra pa bi mba ma äts'i ä ra nhogi, hombu ge dä hma dä 'to'te mi 'na ya n'tanni.

NTHEKE XIII

YA MUNTS'I YA HÑA XA NHOGI

Xeki 33. Nu 'be'ä xi ts'anna ra Ngunze'mi 'narbu dä ma nja'ti u hñu ya hñä xä nhogi 'ne di ntënni 'naigu.

NTHEKE XIV

NGUNTHEKE NTHONI MFÄDI, NXADI 'NE NSAMBI N'TËXA TS'U'TABI

Xeki 34. Nguntheke Nthoni mfädi, Nxadi 'ne Nsambi N'tëxa Ts'u'tabi jatho dä thon'ä mfädi dä xambi, nxadi 'ne nsambi xa nho 'na ngu 'na ya 'befi nubu ja ra n'tëxä ts'u'tabi, ya jä'i neu ya mefi ya munts'ä bämhyä.

Di 'bui 'na ra Hmu ge di 'yëxä ra ts'u'tabi.

Xeki 35. Pa di hmu mahyoni nge:

- I. Ja nge di 'bukua Hyunthe;
- II. Di kä ra tsukuä njua nxadi 'ne ra tsukuä n'tëdi tsa di mpefi, 'ne ya xti mpefi goho jeya nu ra nxadi bi 'yo'te.
- III. Hinxtä ma nthospe 'na ra nduxkä ts'oki ge xtä jo'ti pongä 'na jeya o ya ts'oki o'tu ya mefi ts'u'tabi.

NTHEKE XV

'BE'Ä MI NA YA N'TËDI NJÄSPI

Xeki 36. Nu ya pa xä nts'anni di mpefi, ya Däze'mi hinda za di nja ma 'na ya 'befi, hon'tä xi ts'amba bu ja ra Ngunze'mi 'ne di za di xambäte, dä hogä mfädi, ya hogä n'to'te, nthoni mfädi o ge ya mfats'i.

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

Xeki 37. Nubu bi juadi ya 'befi ya Däze'mi dä ts'ekpi yo jeya ra 'befi hinda za dä hnoni pa di nts'u'tabi 'ne hindä za di hmu munts'ä bämhyä nu'bu bi guadi nyojeyä ä ra 'befi.

Xeki 38. Nu'ä ya Däze'mi nubu ja Ngunze'mi hindä za dä ts'ekpä ra 'befi hontho bu dä 'yo'ta 'na ra ts'oki jatho dä hnehi 'be'ä mambu ja ra Dä Tsukua M'bonda, 'ne ya n'tëdi jaua Hai Hyunthe.

TS'ANNI GE HINGA NYA'Ä DI NJA

NA MUDI. Ra N'tëdi jaua dä mudi di müui ä ra mudi pa a zäna enero ra jeya 2015, N'tüxä Hñä Ts'u'tabi nuuä Hai Hyunthe.

NA YOHO. Nu'ä mi 'na ya hña nge hingi huxhua nubu mi mudi ra Nts'anna hma 'ne himbi mba ma hoki ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ge ra ts'edi 'to'tä ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe, jatho nge go di ho'kä ra nheke Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe 'ne di nhogi ko ya n'tëdi ge huxpu.

NA HÑU. Nu ra ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi ja nge di padi 'ne di hoki xä nho, nts'anni nju 'ne ya maxte ge mahyonibu pa dä totmanho ra nts'anna hma jaua.

NA GOHO. Ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nts'ambi ngute ma pa nu'bu ya xi mu'ä ra ts'edi nuna ra nts'anna hma jaua jatho ge dä 'yosehe ra Tsukuä Nthenni.

NA KU'TA. Ga'tho ya mëti, ya jä'i mëfi 'ne ya mpefi, ne'u ya n'tëdi, nu'ä 'be'ä di müui, nu xi peti, 'ne 'be'ä dä 'yo'te ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ts'edi N'to'ta Ts'u'tabi, ja nge dä mba ma thokpi nu'ä ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

NA 'RATO. Dä ma nthuki ya n'tëdi xä nts'anni nge hindi ntheui ä ra numanho jaua.

NU'Ä RA DÄ TS'U'TABI HYUNTHE, GE NU'Ä HNOMBU JA RA XEKI 51 NUBU JA RA DÄ TSUKUÄ TS'U'TABI HYUNTHE.-GE BI 'TÜNNA TS'EDI BU JA RA MUNTS'Ä 'BEFI MAXTE TS'U'TABI, NUBU DÄ HNINI PACHUCA DE SOTO, HYUNTHE, 'RE MA 'RATO PA RA JEYA YOMAHUAHI 'NE 'REMAGOHO.

RA TS'U'TABI, DIP. ISMAEL GADOTH TAPIA BENITEZ.. HMËPIA; DÄ MAXTE 'YO'TA TSUKUÄ DIP. MA. EUGENIA CORADALIA MUÑOZ

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

ESPINOZA.- HMËPIA; DÄ MAXTE 'YO'TA TSUKUÄ DIP. LEONARDO PEREZ CALVA.- HMËPIA.

NU'Ä 'BE'Ä TSA GA'THO DI 'TAKA N'TËDI NGE MAN'Ä RA XEKI 71 'TUXEKI I GE RA DÄ TSUKUÄ TS'U'TABI HAI HYUNTHE, DI ËMA NHO GE DI N'TO'TE NU 'NA RA NTS'ANNA HMA JAU, JANANGE'Ä, DÄ MA NGE DI NTHÄKI, DÄ N'TÜDI, 'NE DI DA'TI PA GA'THO DÄ NU 'NE 'BE'Ä JA NGE DÄ 'TO'TE.

GE'BU JA RA NGU Ä RA TS'EDI DÄ TS'U'TABI GE RA XEKA HAI HYUNTHE GE DI MANDA SEHE, 'NANGE'Ä REMAHÑATO MA PA NGE RA ZÄNA DICIEMBRE RA JEYA YOMAHUAHI 'NE 'REMA GOHO. NU'Ä RA DÄ TS'U'TABI GE RA HAI HYUNTHE, LIC JOSE FRANCISCO OLVERA RUIZ.- HMËPIA.

N. NGE E. YA NA MBABU DÄ THOKPA N'TO'TI YA XEKI TS'ANNI GE HINGA NYA'Ä DI NJA GE YA NTS'ANNA HMA MA HOKI GE RA N'TËDI JAU.

P.O. 10 RA ZÄNA ABRIL NGE RA JEYA2017.

HONNA. Nu ra nts'anna hma jaua dä mudi dä zedi nu'bu bi tho'ä 'na pa ge ya xi mba n'tüdi ja ra ts_ukuä Hai Hyunthe.

P.O. 9 RA ZÄNA OCTUBRE NGE RA JEYA 2017.

NA MUDI. Nu ra nts'anna hma jaua dä mudi ra ts'edi nu'bu bi tho'ä 'na pa ge ya xi ma n'tüdi ja ra Ts_ukuä Ts'u'tabi jaua Hai Hyunthe.

NA YOHO. Ra Munts'ä Mfaxte Hai Hyunthe, dä mudi dä 'yexu 'na ya hmu nge 'na ngu 'na ya nhyeke nge ya mfats'i di manda sehe nge hnoni bu ja ra ts'anna hma jaua.

Nu ya hmu ya di mpepu ja ya Madi Ntheke o ya Nheke Madi 'Befi'bu ge ya 'tunheke di Manda Sehe ge hnoni bu ja ra nts'anna jaua dä za dä 'tëts'i mahon'ä pe nubu ja ya n'tadi ge di tsa dä da 'be'ä n'tapi ja ra nts'anni.

NA HÑU. 'Na ngu 'na ya ntheke ge mangua ja ra ra ts'anna hma, di ntsambi ngute ma pa, ge ya xi 'tüdi nu ra nts'anna hma pa dä zanni tepu di mpefi tengü hmambu ja ra ts'anna hma.

Ra N'tëdi ha di nja N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

Ntheke Nxadi n'to'tä n'tëdi .

NA GOHO. 'Na ngu 'na ya ntheke ge mangua ja ra ra ts'anna hma, nubu bi 'to'ta ra guënda ge ra jeya 2018, dä ts'ambi hangü dä gu, pa dä za di jua'ti ya 'befi xä nts'anni nge dä 'yo'te nusebu ja ra Ntheke Mädi 'Befi'bu ge man'ä ra ts'anna hma.

NA KU'TA. Nubu di 'bupu ya jä'i nge di mpefi, ya meti 'ne ya mpefi ge xi 'tun'ä ya daguenda o ra Ntheke Mädi 'Befi'bu nge di manda sehe ge i hnongua ja ra Ts'anna Hma, ja nge dä ts'okpä a ra Ntheke Mädi 'Befi'bu nge di manda sehe nge hnoni ra Ts'anna Hma.

NA 'RATO. Nuä 'be'ä na mudi bi 'yo'tu ya ts'u'tabi ge'bu mi hña ra ts'edi nu na ra Ts'anna Hma, jatho nge di mba ma juati ko ya n'tëdi jabu mi mudi.

NA YOTO. Nu ya 'be'to hmu ge di mpepu ja ya Ntheke Mädi 'Befi'bu ge hmangua ja ra Ts'anna Hma, di thoktho ya 'befi ge'bu bi zon'ä ra pa ya Munts'ä Maxte Ts'u'tabi dä 'yëxhmi 'na ya 'na'yo hmu mëfi, nu'bu ya bi nja nu'ä mangua, jatho dä mba ma dapi ä ra 'na'yo hmu ga'tho 'be'ä jabu.

P.O. 30 RA ZÄNA JULIO NGE RA JEYA 2018

NA MUDI. Nu ra nts'anna hma jaua dä mudi ra ts'edi nu'bu bi tho'ä 'na pa ge ya xi ma n'tüdi ja ra tsukuä Hai Hyunthe.

NA YOHO. Ya Däze'mi n'tëxä ts'u'tabi nuuä hai Hyunthe nge di mpefi dä mu ra ts'edi ra nts'anna hma jaua 'ne bi 'tëtsi ra 10 zäna Diciembre nge ra jeya 2015 nge bi ts'ambi di mpefi 3 jeya, dä thoki ya 'befi nge bi n'tünni ge ya pa bi zambä ra Munts'ä Ts'u'tabi.

NA HÑU. Dä 'yütä ra Munts'ä Ts'u'tabi ge ra Dä Mpëti Mfats'i Ts'u'tabi, nuna ra nts'anna hma njaua, pa dä n'tëzpa n'tëdi nge mahyon.